

یادداشت

سخن تازه بگو تا
دو جهان تازه شود

حامد آقابابایی
داروساز

به عنوان یک عضو جامعه پزشکی و همچنین یک علاقه‌مند جدی سینمای کیراستمی و نگاه رندانانه او به جهان، در این چند وقته اخبار مربوط به درگذشت عباس کیراستمی و حواشی پیش آمده با دقت و تأثر پیگیری می‌کردم. فارغ از قضاوت در مورد این پرونده پزشکی که به عهده بنده نیست، از تجربیات در کار داروخانه و ارتباط با بیماران و کادر درمان و همچنین خواندن سخنان و مصاحبه‌های آن مرحوم و خانواده ایشان و تیم درمان در ایران و فرانسه به این نتیجه می‌رسم که در جامعه پزشکی ما یک امر تاحدودی مغفول مانده است که توجه بیشتر به آن جلوی بسیاری از سوء تفاهم‌ها، خطاهای پزشکی، اشتباهات بیمار و غیره را می‌گیرد. آن سخن گفتن با بیمار است. تعدادی از ما به عنوان کادر درمان در ایران (چه داروسازان داروخانه، چه پزشکان و چه پرستاران و غیره) کمتر از آنچه که باید باشد با بیمار حرف می‌زنیم. بیشتر می‌بینیم، معاینه می‌کنیم، می‌نوئیم (البته در این مورد هم نقص‌هایی است)، می‌نوئیم، ولی کمتر با بیمار و همراهان او سخن می‌گوییم.

نایب فراموش کنیم که تصمیم‌گیری در مورد روند درمان بیمار به عهده تنها کادر درمان نیست، بلکه علی‌الغالب تصمیم مشترکی است که باید توسط کادر درمان و شخص بیمار گرفته شود. این تصمیم مشترک حاصل نمی‌شود، جز با هم سخنی و هم‌کلامی پزشک و بیمار. هرچند معضلاتی مثل شلوغی و فشار کاری، مشکلاتی ایجاد می‌کند ولی باید برای ارتباط بیشتر با بیمار تلاش کرد. البته مشاهدات بنده و برخی مراجعان، حکایت از این می‌کند که حتی در شرایط خلوت هم تعدادی از کادر درمان به حداقل سخن بسنده می‌کنند. بیمار را محرم بدانیم، تا حد امکان با کلمات فارسی و قابل فهم (هنر تبدیل مفاهیم تخصصی به کلمات ساده را بیشتر بیاموزیم) نوع بیماری، احتمالات، گزینه‌های مختلف درمانی و تصمیمی که ما به عنوان پزشک اتخاذ می‌کنیم را به بیمار و در صورت لزوم همراهان او اعلام کنیم. در انتها باید از سعیدی بزرگ هم بکنیم و به فراخور جایگاه درسی را از او بگیریم و درس دیگری را بگیریم. آنچه در این مقام نباید از سعیدی بیاموزیم سخنانی است که اندر فواید خاموشی آورده است:

صرف سخن باش
سخن بیش مگوی
چیزی که نپرسند تو از پیش مگوی
یا آنجا که می‌گوید: کم گوی و
گزیده گوی چون در.
ولی آنچه که اینجا جای آموختن
آن است:
دو چیز طیره عقل است
دم فرو بستن به وقت گفتن و گفتن
به وقت خاموشی
در حضور بیمار، وقت گفتن است
پس بیاید دم فرو بندیم و سر
صحبت را با بیماران باز کنیم.

«تمنوس» مخاطب
را روان‌درمانی می‌کند

عکس‌هایم
جنبه
درمانی
دارند

■ سمیرامیس محمدی

سید: نمایشگاه عکس‌های علی بابایی زاده با عنوان «تمنوس» در گالری ۲۶ برپا شد؛ نمایشگاهی که می‌کوشید سفری جست‌وجوگرانه به روان انسان‌ها داشته باشد. عکاس نمایشگاه «تمنوس» پیش از هر چیز در جامعه به عنوان یک روان‌درمانگر شناخته می‌شود و به گفته خودش سوژه کارهایش را از دل روانکاوهای طولانی در جلسات با مراجعانش به دست آورده است. سوژه تمام آثار علی بابایی زاده در این نمایشگاه، «انسان» با تکیه بیشتر بر حال و احوال دوران کودکی است. حال و هوای چیدمان بیشتر عکس‌ها سوررئالیستی است و برای همین مخاطب بیشتر می‌تواند در مقابل آثار خود را در فضای عکس‌ها جستجو کند.

هرچند قرار دادن استیتمنت در کنار هر عکس باعث شده تا خوانش شخصی از این آثار سخت‌تر باشد ولی گویی هنرمند اصرار دارد عکس‌های خود را به مثابه یک مرجع ببیند و به تحلیل آن بپردازد. شاید از جایی به بعد به عنوان مخاطب نباید نگاهی به توضیحات

نوشتاری عکاس در کنار هر عکس انداخت و به لذت بردن از خود اثر و درگیر شدن با حس شخصی بسنده کرد. بابایی زاده درباره چگونگی خلق این آثار گفت: «وقتی به ساحت روان انسان توجه می‌کنیم بیشتر نگاه ما معطوف به قسمت رفتار است اما رفتار ما نتیجه اتفاقاتی است که در کودکی ما رخ داده است تازه نه همان اصل اتفاق بلکه برداشتی که از آن اتفاق داشته‌ایم. ما به این بخش از خاطراتمان دسترسی نداریم و در ذهن ناخودآگاه ما مخفی شده است اما پاسخ ما به زندگی و روابط بسیار تحت تأثیر همین درک اولیه ما از زندگی است که در دوره کودکی ضبط کرده‌ایم.» او ادامه داد: «وقتی در مراجعه به روانکاو، کودکی فرد مورد تحلیل قرار می‌گیرد بسیاری از تصاویر به سطح خودآگاه می‌آید و تحلیل آنها همچنان نامطلوب را از بین می‌برد و در رفتار کنونی ما تأثیر می‌گذارد. من از همین تحلیل رفتار در چیدمان آثارمان تأثیر گرفتم. این عکس‌ها بازسازی بسیاری از جلسات درمانی است که با مراجعانم داشتم. البته که آن جلسات و برآیندها با دریافت شخصی من و خودآگاه و ناخودآگاه خود من هم تلیق شده است.»

بابایی زاده معتقد است مخاطبی که برای دیدن تصاویر این نمایشگاه می‌آید بخشی از ذهن ناخودآگاهش تحریک خواهد شد و با حسی که متقابلاً با عکس برقرار می‌کند یک برون‌ریزی خاطرات مشابه برایش رخ می‌دهد و در به یاد آوردن بیانی ناخودآگاه در سطح خودآگاه را تجربه خواهد کرد. او در این باره توضیح داد: «برای من مهم بود که عکس‌ها جنبه درمان‌گرایانه هم داشته باشد. هر چند این در صورتی ممکن است که تمام تمرکز مخاطب بر اثر باشد مثلاً در روز افتتاحیه به خاطر شلوغی و ازدحام این اتفاق عملی نبود. ضمن اینکه منظورم این نیست که این رویارویی با اثر هنری شبیه جلسات روانکاو است چون اینجا اندک برون‌ریزی رخ می‌دهد و همانطور که گفتیم در این بازسازی‌ها ناخودآگاه من هم تأثیرگذار بوده است.» از او درباره استیتمنت‌هایی که برای هر کدام از تصاویر نگاشته می‌پرسم و اینکه این نوشته‌ها یک جور مداخله در ارتباط گرفتن مخاطب با اثر است و جنس مداخله از نوع همان بخش روانکاو است که پیش از این هنرمند است. او در این باره گفت: «در نمایشگاه قبلی که

برگزار کردم درباره تک تک عکس‌ها باید توضیح می‌دادم. در واقع خواستم با این توضیحات کمی خیال خود را راحت کنم ولی شما درست می‌گویید این نوشته‌ها از نظر کارکردی فضای ذهن مخاطب را باریک می‌کند و اثر را تبدیل به نقطه نظر صرف من می‌کند در حالی‌که اثر هنری باید آینه‌ای باشد که ما تصورات ذهنی خود را هم در آن ببینیم.»

بابایی زاده درباره این موضوع که اساساً هنر مدرن که داعیه‌دار پرداختن به سرگشتگی انسان و بحث‌هایی چون هویت است از آغاز جنبش روانشناسی مدرن به وجود آمده است، بیان کرد: «به نظر شخص من تنها برون‌داد انسان که ارزش دارد، هنر است. هنر انسان را در تعادل نگه می‌دارد و این همان کاری است که روانکاو قصد انجام آن را دارد. فریود که پدر علم روانشناسی است داوینچی را تحلیل می‌کرد. وقتی سالوادورالی از او پرتره می‌کشید او را تحلیل می‌کرد. همه در این زمانه درصدد این هستند که اضطراب وجودی انسان را به نوعی ترجمه کنند. حالا هنرمند با خلق اثر هنری، روانکاو با تحلیل و غیره.»

بازتاب

پیام اینستاگرامی رایان شجریان

سید: فرزند استاد محمدرضا شجریان در یادداشتی، ضمن رد شایعه به که رفتن پدرش، تصریح کرد، او دلتنگ ایران و مردمان عزیزش است. متن یادداشت رایان شجریان که در صفحه اینستاگرام او منتشر شده، بدین شرح است: «با سلام؛ پیرو پیام‌های پیاپی به من و همایون جان، خواستم باز هم یادآور باشم که پدر در حال طی کردن دوران نقاهت قبل از شروع مرحله دوم درمان هستند و به امید پروردگار و لطف شما عزیزان سریع‌تر از این مرحله گذر خواهند کرد. دیروز که با پدر مشغول به صحبت کردن بودیم، از دلنگی بی‌کرای خود به ایران و مردم عزیزش یاد می‌کردند. شایعه‌ها مبنی بر کم‌رفتن پدر به هیچ‌عنوان صحت ندارد، لذا از شایعه بی‌معنا خودداری کنید و تا خبری را باور نکنید.

با تشکر؛ رایان شجریان»
همایون شجریان دیگر فرزند استاد شجریان نیز هفته گذشته در یادداشت اینستاگرامی خود، خبر به‌کم‌رفتن محمدرضا شجریان را تکذیب کرده بود. محمدرضا شجریان استاد آواز ایران حدود ۱۵ سال است که با بیماری سرطان کلیه دست و پنجه نرم می‌کند. او اکنون برای درمان در آمریکا به سر می‌برد.

چهره

عزت... انتظامی دوست دارد باز هم بازی کند

مهر: مجید انتظامی ضمن تأکید بر اینکه عزت‌اله انتظامی تنهایی و خانه‌نشینی را دوست ندارد به این نکته اشاره کرد که این بازیگر پیشکسوت سه روز پیش از بیمارستان مرخص شده است. مجید انتظامی فرزند عزت... انتظامی درباره وضعیت جسمی پدر با اشاره به اینکه اوسه روز پیش از بیمارستان مرخص شده است گفت: «با توجه به سن و سال پدر در حال حاضر نه مشکل قلبی دارد نه تنفسی، مشکل اصلی ناراحتی در ناحیه ستون فقرات است که باعث درد می‌شود و تحرکش را با مشکل روبرو کرده است.»

او افزود: «دلیل این درد کمر به زمانی برمی‌گردد که به خاطر ناراحتی ریه مجبور به استفاده از کورتون بود. به مرور زمان این کورتون‌ها روی استخوان کمر اثر گذاشت و درد کمر و ستون فقرات را باعث شد که الان مشکل ساز شده و به سختی می‌تواند راه برود. راه‌های مختلف درمان را امتحان کردیم اما به دلیل عارضه پوکی استخوان درمان خیلی سخت انجام می‌شود.» مجید انتظامی اشاره کرد: «همه ما در تلاشیم تا پدرم کمتر دچار درد شود اما گاهی باید فقط مدارا کرد. در این سن بیشتر دردها ریشه ذهنی دارد اینکه دوروبرش خلوت است باعث می‌شود به درد و مریضی بیشتر فکر کند. عزت... انتظامی از تنهایی خوشش نمی‌آید. او هیچ‌وقت مرد خانه‌نشینی نبود و همیشه در جامعه و بین مردم حضور داشت.» این آهنگساز با ذکر اینکه پدر هر کاری بتواند برای هنر مندان انجام می‌دهد، یادآور شد: «بانی انجمن پیشکسوتان هنرمند پدر من بود که پیشقدم شد و برای اینکار به دنبال بودجه رفت. این روزها برایش مقدور نیست به این مکان‌ها رفت و آمد کند اما با همین شرایطی که دارد همچنان هر جا لازم باشد خودش را به هر وسیله‌ای شده می‌رساند تا مشکل حل شود.» او در پاسخ به اینکه آیا عزت... انتظامی در شرایط جسمی فعلی این روزها به بازیگری فکر می‌کند و دوست دارد باز هم جلوی دوربین برود، گفت: «پدر دلش می‌خواهد روی ویلچر هم یک نقشی بازی کند اما هنوز سناریویی به دستش نرسیده و شرایطش فراهم نیست که این اتفاق بیفتد.»

خبر

احد برنجی پیشکسوت
دوومیدانی در تنهایی و
گمنامی در گذشت

سید: احد برنجی، قهرمانی که روزهای آخر عمرش را با بیماری و تنهایی سپری کرد در گذشت. او که پیشکسوت دوومیدانی بود به دلیل کهولت سن و بیماری در بیمارستانی در تهران درگذشت. برنجی از پیشکسوتان پرتاب دیسک و از حاضران

در المپیک ۶۴ توکیو بود. برنجی رییس هیات دو و میدانی ایران و موسس باشگاه سعادت اولین باشگاه دو و میدانی محسوب می‌شود. قهرمان سابق دوومیدانی ایران در یکی از خیابان‌های وحدت اسلامی، یکی از قدیمی‌ترین محله‌های تهران ساکن بود. او همسر و فرزندی ندارد. برنجی در مصاحبه‌ای که قبل از فوتش با فارس داشت گفته بود: «در دوران جوانی تمام علاقه‌ام ورزش بود. همین دلیل از دواج نکردم. دواج برای افرادی بازاری است، نه برای ما که چیزی نداریم. ابراداران و خواهرانم هم فوت کرده‌اند و دیگر کسی را ندارم.» برنجی در سال ۱۳۴۱ در مسابقات آموزشگاه‌های استان تهران شرکت کرد و توانست به مقام قهرمانی در پرتاب‌ها برسد. برنجی در طول دوران ورزشی‌اش ۲۰ مدال به دست آورد. او که لیسانس تربیت بدنی را از دانشگاه

به علت مشکل تنفسی، عبدالوهاب شهیدی در بیمارستان بستری شد. این خواننده سنتی ایرانی و آهنگساز در بیمارستان دی بستری است.

مهر

اعضای شورای اسلامی شهر تهران ایستگاه ۶۹ آتش نشانی تهران را به نام شهید آتش نشان علی قانع نامگذاری کردند.

ایسنا

«هنر دیالیز» به گفته جواد فلاح مدیرعامل سازمان تدارکات پزشکی جمعیت هلال احمر، به زودی در شهرهای زیارتی و سیاحتی مثل مشهد و شمال کشور راه‌اندازی می‌شود

مهر

دو هفته پس از درگذشت عباس کیراستمی فیلم ساز فقید ایرانی، یک مجسمه ساز ساخت تندیس از او را آغاز کرده که قرار است به زودی در خانه سینما نصب شود.

برنا

غار صخره ای «خلوشت» در شهرستان رودبار که قدمتی متناسب به دوران پارینه سنگی دارد و در فهرست آثار فرهنگی کشور به ثبت رسیده، این روزها آغل دام‌های منطقه شده است.

مهر

چشمه‌های باداب سورت، دومین اثر طبیعی ملی کشور، در سالی اخیر به دلیل عدم رعایت مسافران و گردشگران و استفاده نامناسب از این مکان در حال تخریب است.

ایسنا